

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Quæstiones Canonicae De Decimis

Friderich, Melchior

Ingolstadii, 17010 [i.e. 1710]

Quæstio I. Quis sit Judex competens in causa decimarum, quando Clericus
est reus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61677)

PARS V.

De Processu Judiciali in causa
Decimarum.

CAPUT I.

De Judice competente in causa Decimarum.

QUÆSTIO I.

Quis sit Judex competens in causa Decimarum, quando

Clericus est reus?

SUMMARIUM.

572. Multiplex quaestio proponitur.

573. Clericus coram seculari Judice nec in possessorio decimarum

conveniri potest.

574. Et licet agatur de solo facto.

575. Solvuntur opposita.

572. **D**E Foro competente in causa decimarum multiplex quaestio est, eaque difficilis & magnis partium studijs agitata, multum hinc tribuentibus seculari Judici Legis cum Covarruvia, aliisque nonnullis, quos propterea Azor p. 1. Inst. l. 7. c. 36. q. 3. & Suar. c. 38. n. 17. monent cautè legendos esse, quòd

plus quàm oportet, inclinent in favorem secularium Principum, quibus uti nefas est quidquam adimi, quod jure possident, ita nihil contra SS. Canones, & jura Ecclesiarum est admittendum. Prima quaestio est, quis Judex sit adeundus, quando vel uterque litigans, vel reus, est Clericus. Altera, quis sit adeun-

adeundus, quando Clericus est actor & laicus reus in petitorio. Tertia, quis, si laicus est reus in possessorio. Quarta, quis, si laicis competitus decimandi. Quæ omnia bene distinguenda sunt, quemadmodum & quæstio Juris à quæstione meri facti secernenda est. Quinta, quis juxta Concordata Bavaricæ. Ad 1. quæst. quod attinet, certum esse videtur, solum Ecclesiasticum Judicem esse competentem. Sunt tamen, qui Jurisdictionem laicis concedunt, quando Clerici in possessorio etiam spiritualium jurium litigant. Eos referunt Covarr. c. 35. var. n. 1. concl. 2. & Guttier. l. 1. can. 99. c. 34. n. 22. Allegant usum Galliarum & Pedemontij, nec non *c. ult. de Judic.* ubi sententia à potestate seculari pro Monachis contra laicos super quasi possessione juris eligendi rectorem lata approbatur, & tantum quæstio proprietatis postea à laicis contra Monachos mota ad Judicium Ecclesiæ avocatur. Item *can. 19. 11. q. 1.* ubi dicitur fuisse approbatum à Concil. Carthag. III. ut contra in vasorem alienæ plebis adeatur Imperatorius Provinciae Rector. Demum *c. 7. qui filij sint legit.* ubi dicitur ad Regem pertinere, non ad Ecclesiam, de possessionibus judicare.

173 Assert. I. Clericus conveniri nequit coram Judice laico, tametsi agatur solum super possessorio decimarum. Ita cum Rota Rom. & communissima DD. tradunt Me-

noch. *de retin. poss. remed.* 3. n. 346. & *de recup. remed.* 15. n. 234. Gratian. tom. 2. *discept. for. c. 238. n. 71.* Guttier. l. c. à n. 23. & Covarr. qui l. c. §. Primum ait, hoc esse constitutissimum, nec valere consuetudinem in contrarium. Ratio evidens est: quia personæ & loca Ecclesiastica in causis etiam temporalibus specialiter non exceptis, foris Ecclesiasticum sortiuntur. c. 2. 4. & 12. *de foro comp. c. 2. cod. in 6. c. 4. 8. 9. 17. de Judicij. c. 12. & 18. de Immunit. Eccles. can. 5. 6. 8. & 16. 11. q. 1. auth. Statuimus C. de Episc. & Cler. auth. Cassa C. de SS. Eccles.*

Assert. II. Clericus coram Judice seculari conveniri nequit, tametsi agatur de mero facto, e. g. an Monasterium, aut Clericus, qui obligatur ad decimas, eas solverit. Ita rursus communis & certa DD. quam præter alios Suar. *in defens. Fidei contra reg. Anglia l. 4. c. 14. & 15.* fusè propugnat, eamque pariter probant Jura n. præced. allegata.

Neque obstant, quæ n. 572. in contrarium adducta sunt. Non quidem praxis Galliarum, cum hæc fundetur in privilegio Martini V. & Leonis II. ut fatentur plerique adversariorum, unde pariter fatentur, eam esse contra Juris communis dispositionem, ut observat Guttier. l. c. n. 22. & 25. Non *c. ult. de Judic.* quia ibi non agebatur de quasi possessione juris spiritualis, sed temporalis, nimirum eligendi

Præfectum castrum secularem, ut cum Glossa *ibi*, Hostiens. Panor. Innoc. Berojo, observant Menoch. *cit. remed. l. 5. n. 217.* Covarr. *l. c. §. non oberit.* Guttier. *l. c. n. 29.* Barbof. *in cit. c. ult. n. 3.* Gonzal. *ibid.* ac passim alij. Hinc mirum non est, laicos à Religiosis conveniri debuisse coram Judice seculari, & cum postea in petitorio laici fierent actores, remissos esse ad Judicem Ecclesiasticum, quia rei erant Religiosi. Unde ex *cit. c. ult.* potius propugnatur nostra sententia, quam oppugnatur. Non *Canon 19. 11. q. 1.* quia ibi tantum imple-

ratur fuit auxilium brachij secularis contra contumacem, qui ab Ecclesia coërceri non poterat; non verò potestas judicandi laico concessa, ut observant Menoch. *l. c. n. 214.* Guttier. *n. 27.* Barbof. *l. 1. Fur. Eccl. c. 39. §. 2. n. 178.* Non denique *c. 7. qui filij sint legit.* quia ibi principalis causa de matrimonio fuit asserta Judici sacro, & altera de successione, & possessionibus seu bonis laicorum, remissa ad Regem, ut patet ex textu, & observant Covarr. *cit. §. non oberit.* Guttier. *n. 28.* & Menoch. *n. 213.*

Q U Æ S T I O II.

Quis sit Judex competens in petitorio, quando Ecclesia agit contra laicum?

S U M M A R I U M.

576. Petitorio quando agatur.

577. Causa decimarum in petitorio, si quaestio juris est, privatim pertinet ad Judicem Ecclesiasticum.

578. Tametsi immunitas prætendatur ex privilegio, præscriptione &c.

579. Et licet causa solum incidatur tractetur.

580. Aut sit quaestio solum facti.

581. Si tamen factum est liquidum, adiri contra laicum laicum Judex potest.

582. Vel Ecclesiasticus.

576 **P**etitorio agitur, si Ecclesia prætendat jus decimandi simulque laicus, asserens sibi decimas per investituram vel privilegium esse concessas, aut consuetudine vel

præscriptione immunitatem à solvendo se obtinuisse. Quæ quaestio juris est: facti verò, si quaeritur duntaxat, solveritne is, quem ad solvendum constat esse obligatum; aus